

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRACOVNÍ SKUPINA OSOBY S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM

Zápis ze setkání

Termín konání: pondělí 18. 3. 2019
Časové rozvržení: 13:30 – 16:30
Místo konání: budova Magistrátu města Brna, Koliště 19
zasedací místnost ve 4. patře

PROGRAM:

1. Úvod
2. Stanovení a odsouhlasení priorit a opatření pro cílovou skupinu Osoby s duševním onemocněním na období 2020 - 2022
3. Závěr

ad 1. Úvod

Koordinátor KPSS R. Janík přivítal přítomné a uvedl, že cílem setkání je stanovit a schválit priority a opatření 6. Komunitního plánu sociálních služeb ve městě Brně pro období 2020 – 2022. Ze setkání v lednu a v únoru vzešel pracovní návrh rozvojových potřeb a problematických oblastí. Navrhovaná opatření nemusí být pouze o rozvoji, ale také o zkvalitňování služby, spolupráci apod. U rozvojových opatření bude nutné ze strany realizátorů uvést argumenty a popsat potřebnost, konkretizovat počty úvazků, lůžek apod. Podmínkou schválení opatření je jeho konkrétní realizátor. Nebude-li u některého z navržených opatření realizátor, bude dané téma přesunuto do přesahových oblastí. Po schválení návrhu již nebude možné opatření či realizátory přidávat. Naopak bude možné, aby nahlášený realizátor od opatření ustoupil. Pokud služba rozvoj či zkvalitňování neplánuje a nebude tak realizátorem žádného opatření, bude se na ni vztahovat systémová priorita Zachování stávající Základní sítě sociálních služeb (v rozsahu stávajících kapacit) pro jednotlivé cílové skupiny a jejího udržitelného financování. Součástí 6. KP budou také průřezové oblasti, tedy témata, která se dotýkají všech nebo několika cílových skupin (např. problematika dostupného bydlení apod.). V komunitním plánu budou zpracovány potřeby v oblasti sociálních služeb v rámci města Brna, a to bez ohledu na nastavení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji na období 2018 - 2020. Aktuálně připravovaný komunitní plán města Brna na období let 2020 – 2022 bude mimo jiné sloužit také jako podklad při tvorbě nového SPRSS JMK na období let 2021 – 2023. Na základě schváleného KP bude jednáno s JMK ohledně zařazení rozvojových priorit města do nového SPRSS JMK. Některé organizace a jejich služby se prolínají do více cílových skupin. Bude důležité, aby byl rozvoj, např. počty úvazků, uveden (popsán) jen pod jednou cílovou (pracovní) skupinou. U ostatních cílových (pracovních) skupin pak bude na dané opatření odkázáno.

Vedoucí pracovní skupiny B. Veškrnová představila předběžný návrh priorit, opatření a ideální rozsah kapacit sociálních služeb (případně multidisciplinárních týmů) pro lidi s duševním onemocněním v rámci města Brna, který připravila na základě setkání, která proběhla v lednu a únoru.

ad 2. Stanovení a odsouhlasení priorit a opatření pro cílovou skupinu Osoby s duševním onemocněním na období 2020 - 2022

Kolpingovo dílo ČR: zástupci organizace uvedli, že již je podaný projekt - 10 lůžek chráněného bydlení, včetně ambulantní služby (4 úvazky).

Organizace se zaměřuje na cílovou skupinu lidí s duální diagnózou. Organizace pracuje i s klienty s duševním onemocněním bez duálních diagnóz.

Centrum Anabell, z. ú.: organizace uvedla, že potřebuje služby následné péče (nyní v dočasné síti, od června 2021 snaha o umístění do základní sítě, služba poskytována v terénní a ambulantní formě). Organizace samozřejmě počítá s evaluací projektu.

Práh jižní Morava, z. ú.: zástupce organizace se dotázal na princip přechodu z dočasné do základní sítě.

Koordinátor KPSS: odpověděl, že se bude jednat o průběžný proces, jelikož jednotlivé evropské projekty nejsou realizovány ve stejném časovém období. V současnosti probíhá monitoring projektů realizovaných v rámci KPSVL. Každý případný přesun kapacit služeb z dočasné do základní sítě bude podmíněn evaluací, ale také i shodou na potřebnosti. Nutný bude také soulad se strategickými dokumenty (KP města Brna a SPRSS JMK).

DOTYK II, o. p. s.: organizace uvedla, že potřebuje rozšířit kapacity sociální rehabilitace pro lidi s duševním onemocněním (max. 2 úvazky, rozšíření o 16 klientů).

Občanské sdružení pomoci Duševně nemocným ČR: zástupce organizace vznesl dotaz z jakého důvodu se nerealizovala výstavba nových bytů pro lidi s duševním onemocněním. Tato potřeba byla již zmíněna od 4. KP a nikde to není vyhodnoceno. Je nutné vybudovat nové byty chráněného bydlení.

Byty jsou potřeba, tito lidé nemají kam jít. Jedinou možností je „ulice“ nebo Armáda spásy. Dále se vrátil k debatě z minulé pracovní skupiny o výstavbě bytů a uvedl: „koordinátor KPSS není kompetentní k tvrzení, že není stavební místo pro výstavbu bytů“.

Zástupce organizace požadoval konkrétní jména osob, kteří jsou za to zodpovědní a kteří na to mají vliv. Dále uvedl, že je nutné kompletně vyhodnotit situaci, kdo nesplnil svoji práci, kdo pochybil. Je nepřijatelné obhajovat neobhajitelné.

Koordinátor KPSS: odpověděl, že každý KP je po skončení jeho realizace vyhodnocován a je zpracovávána závěrečná zpráva, která je předložena Zastupitelstvu města Brna. Bylo tomu tak u všech předchozích plánů a bude tomu tak i po skončení realizace současného KP (jehož platnost je do konce roku 2019). V každém případě k rozšiřování kapacit bytů pro lidi s duševním onemocněním průběžně dochází. Na výstavbě nového zařízení se i nadále pracuje, k jejímu opoždění došlo z objektivních důvodů, které nemohl OSP MMB ovlivnit. Město Brno i nadále počítá s uvolňováním bytů pro sociální účely a jedná ohledně tohoto s dotčenými organizacemi včetně těch, které se zaměřují na lidi s duševním onemocněním. Ke zmíněnému faktu chybějících objektů či pozemků vhodných k vybudování zařízení soc. služeb se specifickými požadavky pro lidi s duševním onemocněním dodal, že vychází ze zkušenosti OSP MMB, kdy bylo velmi náročné najít stávající objekty pro projekty DOZP Nováčkova a Mostecká. Samotné sdružení se v minulosti dopisem obrátilo na město s dotazem na vhodný objekt či pozemek k daným účelům a bylo mu odpovězeno, že takový město k dispozici nemá (zmíněnou odpověď citoval sám zástupce sdružení na předchozím setkání). Taková je objektivní a reálná situace v městě Brně.

Oblast bydlení bude v KP zpracována jako průřezová priorita, protože se týká všech cílových skupin a budou popsány potřeby i možnosti. Město obecně počítá s uvolňováním bytů k účelu bydlení s doprovodnou sociální službou, tyto možnosti město má a bude je využívat. K tomuto účelu také průběžně posiluje terénní služby, které jsou k tomuto potřebné. Co se týče vhodných objektů či pozemků k výstavbě specifických zařízení, která musejí splňovat přísná kritéria, v tomto ohledu jsou možnosti mnohem více omezené. Nicméně tvrzení zástupce sdružení, že se nic nerealizovalo se nezakládá na skutečnosti a je zavádějící.

Vedoucí pracovní skupiny ODO: uvedla, že v nejbližší době by se měli všichni zástupci sociálních služeb sejít v psychiatrické nemocnici kvůli debatě „jak postupovat při přechodu lidí z psychiatrické nemocnice do komunity, aby se zabránilo vzniku bezdomovectví“. MMB dává velkou podporu v tom, že plánuje uvolnění bytů, které by právě pro tyto případy byly k dispozici.

Oblast bydlení je největší priorita a téměř všechny služby se přihlašují k rozšíření počtu lůžek chráněného bydlení. Ovšem realizátoři se nemohou přihlásit k tomu, co není realizovatelné.

Práh jižní Morava, z. ú.: zástupce organizace uvedl, že bude nutné přistoupit ke změně u chráněného bydlení s nižší mírou podpory na chráněné bydlení s vysokou mírou podpory (5 lůžek). Je potřeba adekvátní materiálně technické zázemí, zvýšení počtu úvazků, změna např. ze sociálních pracovníků na pečovatele či ošetřovatele. Část klientů má zdravotní potřeby, týkající se především potřeby péče. U části klientů se to řeší 12h podporou. Dojde k rozšíření míry podpory z nyníjších 8 h na 24 h (24/7). Personální obsazení se bude teprve nastavovat. Bude zapotřebí min. 3 úvazků.

DCHB – CELSUZ: zástupce organizace uvedl, že je žádoucí podpora samostatného bydlení v rámci sociální rehabilitace. Organizaci se osvědčilo mít vyčleněné pracovní místo pro specialistu na bydlení (ideálně tedy 1 úvazek). Nyní má organizace 8 pracovníků a sociální rehabilitaci pro dvě cílové skupiny.

Betanie – křesťanská pomoc, z. ú.: organizace sdělila, že v rámci rozvoje kapacit stávajícího domu se zvláštním režimem potřebuje navýšení o 6 lůžek a jednoho pracovníka v sociálních službách.

DCHB – chráněné bydlení sv. Anežky: organizace se připojila k požadavku navýšení pracovníků chráněného bydlení a 3 lůžka.

Pobočka Diakonie Církve Bratrské v Brně: zástupce pobočky uvedl, že nejsou registrovanou službou, ale podporují několik jedinců, kteří byli „na ulici“. Cílem je udržení si bydlení. Nyní organizace spolupracuje např. s Centrem Anabell, z. ú.

Koordinátor KPSS: zmínil možnost připojení se k opatření Podpora samostatného bydlení jakožto partner.

Vedoucí pracovní skupiny ODO: připomněla, že stále není realizátor k rozvoji CDZ, v rámci Brna by měli být tři.

DCHB – CELSUZ: zástupce organizace odpověděl, že o CDZ uvažují, ale vše záleží na dalších okolnostech (případně by si to vyžádalo 5 úvazků).

Práh jižní Morava, z. ú.: zástupce uvedl, že o CDZ v organizaci vážně uvažují a do příslušné výzvy se rozhodně přihlásí.

RENADI, o. p. s.: organizace plánuje rozšíření služby kontaktního centra o terénní formu (primárně pod PS OOSV, 1 úvazek).

Koordinátor KPSS: připomněl, že v případě prolínání více cílovými skupinami může být dán odkaz na toto opatření.

Centrum Anabell, z. ú.: organizace navrhla název priority „Vznik multidisciplinárního týmu pro rodiny s dětmi s psychiatrickými diagnózami“ – t. č. podána žádost o evropský projekt, 2,5 úvazku (sociální pracovník, psycholog, speciální pedagog). Současně organizace čeká na výzvu MZ v podobě „malých CDZ“ – kombinace sociálních a zdravotnických služeb.

Pobočka Diakonie Církve Bratrské v Brně: organizace pracuje s rodinami s psychiatrickou diagnózou, má psychoterapeutickou poradnu pro lidi s psychiatrickými diagnózami, ohrožených bezdomovectvím apod. Organizace uvedla, že své aktivity financuje skrze poskytování supervizí v sociální sféře. Nyní má organizace 2 terapeutky, které jsou zcela vytížené.

Centrum Anabell, z. ú.: Týmy včasné intervence - organizace podala žádost o evr. projekt (2 úvazky).

Práh jižní Morava, z. ú.: Týmy včasné intervence - organizace žádost ještě nepodala (zaměření pro klienty s první atakou, 5 úvazků).

Vedoucí pracovní skupiny ODO vyzvala k diskusi ohledně podpory osob s poruchou osobnosti:

- Ze zkušeností skupina „unese“ jednoho až dva klienty s touto diagnózou
- Narušení jakýchkoliv skupinových aktivit
- Nutnost zvažovat podporu také formou terénní práce (pomoc zejména veřejným opatrovníkům)

- Nutnost oddělit podporu těmto klientům od jiných
- Oddělená práce jen s lidmi s poruchou osobnosti je nereálná (enormní zátěž pro pracovníky)
- Žádná jiná diagnóza není takto vymezena
- Nutné vymezení z důvodu, že soc. služby si nastavují pravidla pro nepřijímání těchto lidí
- Při navýšení kapacity práce s lidmi s poruchou osobnosti se sníží kapacita klientů např. s psychózou
- Tito klienti se dožadují velké míry podpory, doslova zahrnují službu a celý tým
- Je zapotřebí systematické práce podle „plánu poznání klienta“
- Je nutný multidisciplinární tým
- Lidé s touto diagnózou pomoc a podporu chtějí (např. lidé s diagnózou schizofrenie nikoliv)
- Nutná podpora vzdělávání pracovníků
- Návrh na vytvoření partnerského projektu (z každé organizace jeden odborník do týmu – psycholog s psychotherapeutickým výcvikem, sociální pracovník)

AMICUS BRNO, z. s.: zástupce organizace sdělil, že kvituje rozšiřování sociálních služeb, ale stále je hodně lidí bez domova. Těchto lidí s potřebou bydlení neustále přibývá. Za zdravotně postižené zodpovídá stát. A vnesl dotaz, co s tím MMB tedy udělá.

Koordinátor KPSS: odpověděl, že problém dostupného sociálního bydlení není jen u lidí s duševním onemocněním, ale napříč všemi cílovými skupinami. Tento problém se dokonce začíná dotýkat obecně všech obyvatel města, nikoli jen klientů sociálních služeb. Problém s dostupným bydlením nemá jen Brno, ale i další města. Brno poskytuje byty se kterými disponuje a bude i nadále navýšovat kapacity terénních služeb. To je v jeho možnostech. Nicméně celkově je nutné problém chybějícího sociálního a dostupného bydlení řešit systémově na celonárodní úrovni.

Koordinátor KPSS: vyzval přítomné členy PS Osoby s duševním onemocněním ke konečnému vyjádření se k prioritám, opatřením a realizátorům Komunitního plánu sociálních služeb ve městě Brně pro období 2020 – 2022, viz přehled níže.

ad 3. Závěr

V průběhu dubna budou osloveni realizátoři opatření s formulářem k vyplnění. Kontaktními osobami budou jednotliví vedoucí pracovních skupin, pro ODO tedy PaedDr. Blanka Veškrnová, e-mail info@prah-brno.cz. Vedoucí osloví nahlášené kontaktní osoby uvedené v "Prohlášení o spolupráci". U rozvojových opatření bude nutné uvést argumenty a potřebnost, počty úvazků, lůžek apod. K projednání bude dokument předložen Zastupitelstvu města Brna pravděpodobně v říjnu.

Na závěr se **koordinátor komunitního plánování** se všemi účastníky rozloučil a poděkoval za účast a aktivní spolupráci.

Zapsali: E. Kubíčková, R. Janík
Dne: 18. 3. 2019

Priority, opatření a realizátoři PS ODO

PRIORITA 1 Podpora a rozvoj v oblasti bydlení pro osoby s duševním onemocněním

OPATŘENÍ 1.1 Vznik malokapacitního pobytového zařízení pro osoby s duševním onemocněním s vysokou mírou podpory včetně řešení akutních situací

Realizátor: **statutární město Brno**

Partner: Centrum sociálních služeb, p. o. (předpokládaný provozovatel)

OPATŘENÍ 1.2 Rozvoj kapacit stávajícího domu se zvláštním režimem

Realizátor: **Betanie – křesťanská pomoc, z. ú.** (rozšíření o 6 lůžek a o 1 pracovníka v sociálních službách)

OPATŘENÍ 1.3 Rozvoj kapacit chráněného bydlení

Realizátor:

Diakonie ČCE – středisko v Brně (rozšíření o 3 lůžka. Popř. rozšíření o 4 lůžka – v tom případě by bylo potřeba navýšit i úvazky)

Práh jižní Morava, z. ú. (rozšíření o: 2020 7 lůžek, 2021 5 lůžek, 2022 5 lůžek a rozšíření minimálně o 5 pracovníků)

Diecézní charita Brno - chráněné bydlení sv. Anežky (rozšíření o: 2020 1 lůžko, 2021 1 lůžko, 2022 1 lůžko. V případě nárůstu o 3 lůžka rozšíření o 1 úvazek). Primárně pod PS ODO, pod PS OMP odkaz.

OPATŘENÍ 1.4 Změna chráněného bydlení s nižší podporou na chráněné bydlení s vysokou mírou podpory

Realizátor: **Práh jižní Morava, z. ú.** (5 stávajících lůžek na Tuřanské bude v režimu vyšší míry podpory – 24/7, navýšení minimálně o 3 úvazy)

OPATŘENÍ 1.5 Podpora bydlení v přirozeném prostředí

Realizátor:

Práh jižní Morava, z. ú. (rozvoj o 4 úvazky)

Diecézní charita Brno – CELSUZ (rozvoj o 1 úvazek v rámci sociální rehabilitace)

Partner: Pobočka Diakonie Církve bratrské v Brně

PRIORITA 2 Rozvoj terénních a ambulantních služeb pro osoby s duševním onemocněním

OPATŘENÍ 2.1 Rozvoj terénní formy sociální rehabilitace

Realizátor: **DOTYK II, o. p. s.** (rozvoj o 2 úvazky, rozšíření o 16 klientů)

OPATŘENÍ 2.2 Rozvoj terénní formy sociální rehabilitace v rámci Centra duševního zdraví

Realizátor:

Diecézní charita Brno – CELSUZ (rozvoj o 5 sociálních pracovníků)

Práh jižní Morava, z. ú. (5 prac. – 3. CDZ)

OPATŘENÍ 2.3 Rozvoj sociální rehabilitace v oblasti vzdělávání

Realizátor:

Práh jižní Morava, z. ú. (rozvoj o 4 úvazky - společně s MU a VUT)

AGAPO, o. p. s. (rozvoj o 2 úvazky) Primárně pod PS ODO, pod PS OMP odkaz

OPATŘENÍ 2.4 Rozvoj sociální rehabilitace v oblasti práce metodou IPS (podpora přímo u zaměstnavatele)

Realizátor:

Práh jižní Morava, z. ú. (rozvoj o 2 úvazky)

Diecézní charita Brno – CELSUZ (rozvoj o 1 úvazek)

OPATŘENÍ 2.5 Zajištění služeb následné péče pro osoby s poruchami příjmu potravy

Realizátor: **Centrum Anabell, z. ú.** (rozvoj o 3 úvazky od června 2021)

PRIORITA 3 Rozvoj práce s lidmi s duální diagnózou

OPATŘENÍ 3.1 Rozvoj práce s lidmi s duální diagnózou

Realizátor: **Kolpingovo dílo České republiky z. s.** (10 lůžek služby následné péče – pobytová forma)

OPATŘENÍ 3.2 Rozšíření kontaktního centra o terénní formu

Realizátor: **RENADI, o. p. s.** (rozšíření kontaktního centra o terénní formu – rozvoj o 1 úvazek) Primárně pod PS OOSV, pod PS ODO odkaz

PRIORITA 4 Podpora služeb pro děti a mladé dospělé

OPATŘENÍ 4.1 Vznik multidisciplinárního týmu pro rodiny s dětmi s psychiatrickými diagnózami

Realizátor: **Centrum Anabell, z. ú.** (personální zabezpečení: 2,5 úvazku - psycholog, speciální pedagog, sociální pracovník)

Partner: Pobočka Diakonie Církve bratrské v Brně

OPATŘENÍ 4.2 Týmy včasné intervence

Realizátor:

Centrum Anabell, z. ú. (2 úvazky, dočasná síť)

Práh jižní Morava, z. ú. (5 úvazků, dočasná síť)

PRIORITA 5 Podpora osob s diagnostikovanou poruchou osobnosti

Opatření 5.1 Vznik multidisciplinárního týmu

Realizátor: **Práh jižní Morava, z. ú.** (3 úvazky)

Partner: Centrum Anabell, z. ú., RENADI, o. p. s., AGAPO, o. p. s., Pobočka Diakonie Církve bratrské v Brně, Kolpingovo dílo České republiky z. s., Diecézní charita Brno – CELSUZ, DOTYK II, o. p. s.